

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Alfons Röblom

Föredragande
Veterinär
Maria Borgström

Justerat
Omedelbart

Nr 51

Lagstiftningspromemoria om övervakning av vissa
djurarters identifiering och registrering enligt
Självstyrelselag för Åland (1991:1144).

ÅLR 2022/3961

125 S4 Utdrag

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att överföra lagstiftningspromemoria, **bilaga S422E30**, till lagberedningen för lagstiftningsåtgärder.

PM Överenskommelseförordning om skötseln i landskapet Åland om förvaltningsuppgifter som rör kontroll av identifiering och registrering av djur

Bakgrund

Ålands landskapsregering har enligt självstyrelselagen hand om skötseln av förvaltningsuppgifter för bekämpning av smittsamma sjukdomar hos husdjur. Som en del i detta ingår identifiering och registrering av djur, identifieringskontroller och anläggningskontroller.

Sedan 2012 har Ålands landskapsregering haft en överenskommelseförordning, se bilaga 1, genom republikens presidents förordning om skötseln i landskapet Åland av förvaltningsuppgifter som rör kontroll av identifiering och registrering av djur (2012:31). Mot bakgrund av uppdaterad lagstiftning krävs nu en ny överenskommelse kontrollen på området. Under år 2022 har landskapsregeringen begärt handräckning enligt ärende ÅLR 2022/95 att få övervakning av märkning och registrering av djur 2022 utfört hos Statens ämbetsverk på Åland.

Lagrum på Åland, i den Europeiska unionen och nationen Finland

Smittsamma sjukdomar hos husdjur faller i landskapet Åland enligt 5 kap 27 § p. 31 i självstyrelselagen för Åland (1991:1144) inom rikets lagstiftningsbehörighet. Samtidigt har enligt 5 kap 30 § p. 9 punkten i samma lag landskapsregeringen tillsynsansvar på området. Uppgifter kan enligt självstyrelselagens 5 kap, 32 § överföras på annan myndighet genom överenskommelseförordning.

Uppdatering och ändring avseende djurhälsa och upphävandet av vissa akter har antagits genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar. Vilken delvis implementeras och kompletteras i lag om identifiering och registrering av djur (FFS 1069/2021) som trädde i kraft den 1.1.2022.

Lag om identifiering och registrering av djur (FFS 1069/2021) innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG förordningen om offentlig kontroll.

Principer vid överenskommelsen

Övervakning av identifiering och registrering av djur ligger till grund för tvärvillkor som rådets förordning (EG) nr 73/2009 och kommissionens förordning (EG) nr 640/2014 ställer på djurhållare och lantbrukare. Principen med överenskommelsen borde därmed baseras på att den instans som är mest ändamålsenlig överräcks ansvarsområdet.

Kostnader

Förslaget föranleder inga kostnader för staten.

Förslag på beslut

Landskapsregeringen bereder en överenskommelseförordning likt den av republikens presidents förordning om skötseln i landskapet Åland av förvaltningsuppgifter som rör kontroll av identifiering och registrering av djur (2012:31) med utgångspunkt i lag om identifiering och registrering av djur FFS 2021/1069. Så att Statens Ämbetsverk på Åland förblir ansvarig myndighet.

Ansvarsområde i lag om identifiering och registrering av djur FFS 2021/1069 som föreslås överföras från Ålands landskapsregering till Statens Ämbetsverk på Åland:

- Närings-, trafik- och miljöcentralen styr och har tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om identifiering och registrering av djur inom sitt verksamhetsområde.

Ansvarsområde i lag om identifiering och registrering av djur FFS 2021/1069 som föreslår överföras från Ålands landskapsregering till Livsmedelsverket:

- Ansvar i landskapet för stickprovsurval av jordbruksföretag enligt 20 §

Ansvarsområde i lag om identifiering och registrering av djur FFS 2021/1069 som föreslås vara kvar hos Ålands landskapsregering:

- Roll som regionförvaltningsverket genom tillsyn på efterlevnaden av bestämmelser inom sitt verksamhetsområde enligt 21 §

Myndigheter och tjänstemän som är kontaktade

Överenskommelsen är avstämd mellan överlämnande ansvarig tjänsteperson veterinär vid Ålands landskapsregering och mottagande ansvarig tjänstepersonal överinspektören och inspektör av lantbruksärenden vid Statens ämbetsverk på Åland.

1010/11/0576

Bilaga 1b, S422E30

 OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

BREV /
KIRJE

ÅLR 2022/3961

Lagberedningsavdelningen/Lainvalmisteluosasto
Enheten för offentlig rätt/ Julkisoikeuden yksikkö

29.12.2011

59/08/2011

Enligt distribution/Jakelulistan mukaan

REPUBLIKENS PRESIDENTS FÖRORDNING OM SKÖTSELN I LANDSKAPET ÅLAND AV FÖRVALTNINGSUPPGIFTER SOM RÖR KONTROLL AV IDENTIFIERING OCH REGISTRERING AV DJUR

Republikens president har i dag utfärdat en överenskommelseförordning om skötseln i landskapet Åland av förvaltningsuppgifter som rör kontroll av identifiering och registrering av djur. Förordningen, som träder i kraft 1.1.2012, har utfärdats i stöd av 32 § i självstyrelselagen för Åland. Förordningen publiceras inom kort i Finlands författningssamling.

Bifogat finns kopior av förordningen, föredragningspromemorian och de utlåtanden som inkommit.

TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUS ELÄINTEN TUNNISTAMISEN JA REKISTERÖINNIN VALVONTAAN LIITTYVIEN HALLINTOTEHTÄVIEN HOITAMISESTA AHVENANMAAN MAAKUNNASSA

Tasavallan presidentti on tänään antanut sopimusasetuksen eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvontaan liittyvien hallintotehtävien hoitamiseksi Ahvenanmaan maakunnassa. Asetus, joka tulee voimaan 1.1.2012, on annettu Ahvenanmaan itsehallintolain 32 §:n nojalla. Asetus julkaistaan lähiaikoina Suomen säädöskokoelmassa.

Oheisina ovat jäljennökset asetuksesta, esittelymuistiosta ja saaduista lausunnoista.

Konsultativ tjänsteman,
ställföreträdare för föredraganden
i Ålandsärenden/
Neuvotteleva virkamies,
valtioneuvoston määrämän
Ahvenanmaa-asioiden sijainen

Janina Groop-Bondestam

J: LAVO/JOY/Ahvenanmaa/ID-valvonta/Esittely/Brev Kirje 2011 12 29

Käyntiosoite/Besöksadress	Postiosoite/Postadress	Puhelin/Tfn	Telekopio/Fax	Sähköpostiosoite/E-post
Eteläesplanadi/ Södraesplanaden 10 HELSINKI/HELSINGFORS	PL 25/PB 25 00023 VALTIONEUVOSTO 00023 STATRÅDET	(09) 160 03	(09) 1606 7730	oikeusministerio@om.fi justitieministeriet@om.fi

REPUBLIKENS PRESIDENTS FÖRORDNING OM SKÖTSELN I LANDSKAPET ÅLAND AV VISSA FÖRVALTNINGSUPPGIFTER SOM RÖR KONTROLL AV IDENTIFIERING OCH REGISTRERING AV DJUR

1 Systemet med överenskommelseförordningar

Bestämmelserna om fördelningen av lagstiftningsbehörighet mellan riket och landskapet Åland finns i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Utgångspunkten i lagen är principen enligt vilken behörigheten i förvaltningsärenden följer lagstiftningsbehörigheten. Ansvar för kostnaderna följer av förvaltningsansvaret, om inte något annat föreskrivs.

I 32 § i självstyrelselagen finns bestämmelser om ett system enligt vilket uppgifter som ankommer på rikets förvaltning kan överföras för en bestämd eller obestämd tid på landskapets myndigheter. På motsvarande sätt kan uppgifter som hör till landskapsförvaltningen överföras på en riksmyndighet. Överföringen sker genom förordning och med landskapsregeringens samtycke. En överenskommelseförordning kan sägas upp ensidigt.

Enligt 32 § 3 mom. i självstyrelselagen utfärdas överenskommelseförordningar av republikens president. Utlåtande av Ålandsdelegationen ska alltid begäras.

2 Lagstiftnings- och förvaltningsbehörigheten i frågor som gäller lantbruk och veterinärväsendet

Landskapet Åland har enligt 18 § 1, 15 och 22 punkterna i självstyrelselagen helt eller huvudsakligen lagstiftningsbehörighet i fråga om jord- och skogsbruk, styrning av lantbruksproduktionen, näringsverksamhet samt landskapets myndigheter.

Till rikets lagstiftningsbehörighet hör enligt 27 § 31, 32 och 33 punkten i självstyrelselagen smittsamma sjukdomar hos husdjur, förbud mot införande av djur och djurprodukter samt förebyggande av införsel av växtförstörare till landet.

Självstyrelsesystemet utgår ifrån att landskapet sköter sådana förvaltningsuppgifter som faller inom dess lagstiftningsbehörighet. Denna huvudregel anges i 23 § i självstyrelselagen, enligt vilken landskapet har förvaltningsbehörighet på de områden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. I 30 § 8 punkten i självstyrelselagen har det dock för bekämpande av smittsamma sjukdomar hos husdjur tagits in ett undantag från nämnda huvudprincip. Av bestämmelsen följer att de uppgifter som med stöd av rikets lagstiftning om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos husdjur ankommer på en riksmyndighet, i landskapet ska skötas av landskapsregeringen eller någon annan i landskapslag bestämd myndighet.

3 Nuläge och behovet av en överenskommelseförordning

Med kontroll av identifiering och registrering av djur, ID-kontroll, avses tillsyn över att man följer lagstiftningen kring systemet för identifiering av djur. Europeiska uni-

onens lagstiftning om djurhälsa och unionens interna handel med djur kräver att djur av vissa arter måste identifieras och registreras så att djurens ursprung, vistelseort, överlåtelse och förflyttningar kan spåras. Syftet med kontroll av identifiering och registrering av djur är att bekämpa smittosamma djursjukdomar.

Bestämmelser om principerna för *övervakning av tvärvillkor* ingår i rådets förordning (EG) nr 73/2009¹ och kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009². Enligt artikel 22 i rådets förordning (EG) nr 73/2009 ska medlemsstaterna utföra kontroller på plats för att kontrollera om jordbrukarna uppfyller de skyldigheter som gäller tvärvillkoren. Med stöd av artikel 50 och 51 i kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009 ska medlemsstaterna göra ett stickprovsurval av jordbruksföretag inför kontrollerna på plats. De föreskrivna verksamhetskraven på identifiering och registrering av djur som avses i artikel 4 och 5 i rådets förordning om gemensamma bestämmelser om system för direktstöd (EG) nr 73/2009 finns i punkterna 6 - 8 i bilaga II till förordningen. Ett villkor för stöd som EU hel- eller delfinansierar samt för vissa nationella jordbruksstöd är att kraven uppfylls.

När det gäller de nationella myndigheternas behörighet och uppgiftsfördelning följer man den gällande nationella lagstiftningen. Uppgiftsfördelningen mellan riket och landskapet i fråga om ID-kontrollen bygger som ovan nämnts på 30 § 8 punkten i självstyrelselagen och denna ankommer i landskapet på Ålands landskapsregering eller denna underlydande myndighet.

Uppgiftsfördelningen mellan de riksmyndigheter som ansvarar för ID-kontrollen i riket följer närmare av lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010) och statsrådets förordning om övervakningen av tvärvillkor som gäller folkhälsa, djurhälsa, växtskydd och anmälan om sjukdomar, djurens välbefinnande samt identifiering och registrering av djur (118/2010).

I praktiken har Livsmedelssäkerhetsverket efter att årligen fått en handräckningsbegäran av Ålands landskapsregering utfört de urvalsförfaranden som hör till ID-kontrollen på Åland. De kontroller på plats som hör till ID-kontrollen och som valts ut vid stickprovsurvalet har på Åland utförts av Statens Ämbetsverk på Åland likaså enligt en handräckningsbegäran av landskapsregeringen. Det nuvarande systemet har visat sig fungera väl och vara ändamålsenligt. Av nämnda orsak är det skäl att den lagstiftning som rör nuvarande arbetsfördelning bringas i överensstämmelse med gällande praxis.

---

¹ Rådets förordning (EG) nr 73/2009 av den 19 januari 2009 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd för jordbrukare inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, om ändring av förordningarna (EG) nr 1290/2005, (EG) nr 247/2006 och (EG) nr 378/2007 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1782/2003.

² Kommissionens förordning (EG) nr 1122/2009 av den 30 november 2009 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 73/2009 vad gäller tvärvillkor, modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystem inom de system för direktstöd till jordbrukare som införs genom den förordningen och om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller tvärvillkoren för stöd inom vinsektorn.

4 Förordningens huvudsakliga innehåll

Det föreslås att i överenskommelseförordningen föreskrivs att de förvaltningsuppgifter som hör till rikets lagstiftningsbehörighet och som gäller urvalsförfarandena i samband med ID-kontrollen och kontrollerna på plats utförda av landskapsregeringen eller av någon annan i landskapslag bestämd myndighet i enlighet med självstyrelselagens 30 § 8 punkt om bekämpningen av smittosamma sjukdomar hos husdjur, överförs genom överenskommelseförordning till berörda riksmyndigheter.

Kontrollerna på plats i samband med ID-kontrollerna hör enligt 24 § 5 mom. i lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010) till närings-, trafik- och miljöcentralerna. Enligt 16 § i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) fungerar Statens Ämbetsverk på Åland som en sådan myndighet i landskapet som hör till statens regionförvaltning. I förordningen föreslås bestämt att Statens Ämbetsverk på Åland utför de kontroller på plats som hör till ID-kontrollen i landskapet.

De uppgifter som rör urvalsförfarandena i anslutning till ID-kontrollen föreslås i förordningen överförda till Livsmedelssäkerhetsverket. Verket ska i denna uppgift fungera som behörig myndighet även när det gäller landskapet Åland.

I förordningen föreslås även en bestämmelse om fördelningen av de kostnader som de överförda förvaltningsuppgifterna medför. Utgångspunkten är att landskapet ansvarar för dessa kostnader. Om kostnaderna för stickprovsurvalet och kontrollerna samt fördelningen av dem föreslås parterna avtala närmare separat.

Avsikten är att överenskommelseförordningen träder i kraft så fort som möjligt.

5 Beredningen av förordningen

Förslaget till förordning har beretts vid justitieministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet, Ålands landskapsregering, Statens Ämbetsverk på Åland och Livsmedelssäkerhetsverket. Utlåtande över förslaget har begärts av... (Landskapsregeringen har gett sitt samtycke till den förordning som framgår av förslaget.

Förordningen har granskats av justitieministeriets laggranskningsenhet.)

6 Ekonomiska verkningar

Förslaget föranleder inga kostnader för staten.

7 Ikraftträdande

Förordningen föreslås träda i kraft den 201.